

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueiksi annetun lain muuttamisesta

Khall 05.05.2026 § 120
248/11.01.00.03/2026

Valmistelija Hallintojohtaja Kyllönen Pinja, puh. 044 7255223

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan muutettavan eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueiksi annettua lakia (851/1988), jolla on perustettu 71 soidensuojelualuetta eri puolille Suomea vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla. Alueet painottuvat Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntiin, ja alueista 14 sijaitsee saamelaiden kotiseutualueella.

Soidensuojelualueiden rauhoitussäännökset on annettu erillisessä vuonna 1988 annetussa asetuksessa. Esityksessä rauhoitussäännökset nostettaisiin lain tasolle perustuslain edellyttämällä tavalla sekä päivitetäisiin vastaamaan voimassa olevan luonnonsuojelulain säännöksiä.

Tausta

Esitys on jatkoa vuonna 2022 toteutetulle hankkeelle (HE 270/2022 vp), jossa päivitettiin 28 kansallispuistoa, 19 luonnonpuistoa sekä eräitä valtion muita luonnonsuojelualueita koskevat lait. Eduskunta on vuosina 2004 ja 2010 edellyttänyt kansallis- ja luonnonpuistoja koskevan lainsäädännön saattamista perustuslain vaatimuksiin vastaavaksi. Sama vaatimus koskee myös lailla perustettuja soidensuojelualueita, joiden rauhoitussäännökset on annettu asetuksessa.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on saattaa vuonna 1988 perustettujen soidensuojelualueiden rauhoitussäännökset lain tasolle perustuslain edellyttämällä tavalla sekä yhdenmukaistaa ne voimassa olevan luonnonsuojelulain kanssa.

Pääosin soidensuojelualueiden rauhoitussäännökset säilyisivät esityksessä ennallaan, koska niiden voimassa olevat rauhoitussäännökset vastaavat läheisesti luonnonsuojelulakia. Rauhoitussäännöksissä turvattaisiin edelleen saamelaisen kulttuurin ylläpitämisen ja kehittämisen edellytykset. Metsästyslain 8 §:ssä tarkoitettujen alueiden ulkopuolella metsästyksen sääntelyä tarkennettaisiin nykyisestä, mutta metsästyshäädöllisyys säilytettäisiin valtaosin ennallaan. Lisäksi esityksessä tehtäisiin Palojoensuu-Maunu-välille suunnitellun valtatie 21 perusparannushankkeen edellyttämät vähäiset muutokset Enontekiöllä sijaitsevien Lätäsenon-Hietajoen ja Jietanasvuoman soidensuojelualueiden rajauksiin. Esityksessä ei tehtäisi muita muutoksia alueiden rajauksiin tai merkittäviä muutoksia voimassa oleviin rauhoitussäännöksiin.

Linkit

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon ao. lausuntopyyntöön:

Kuhmon kaupungin alueella sijaitsee kolme eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueiksi annetun lain (851/1988) nojalla perustettua soidensuojelualuetta: Juortanansalon–Lapinsuon, Tulisuon–Varpusuon sekä Teerisuon–Lososuon soidensuojelualueet.

Esityksessä ehdotetaan soidensuojelulain rauhoitussäännösten saattamista asetustasolta lain tasolle sekä säännösten yhdenmukaistamista voimassa olevan luonnonsuojelulain (9/2023) kanssa. Esitys ei sisällä uusien soidensuojelualueiden perustamista eikä Kuhmon kaupungin alueella sijaitsevien soidensuojelualueiden rajojen muuttamista.

Kuhmon kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan ehdotetut muutokset ovat luonteeltaan teknisiä lainsäädännöllisiä ja selkeyttäviä. Esityksen tavoitteena on sääntelyn perustuslainmukaisuuden varmistaminen sekä eri valtion luonnonsuojelualueita koskevan sääntelyn yhdenmukaistaminen. Kaupunginhallitus toteaa, että esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Kuhmon kaupungin maankäyttöön, kaavoitukseen, elinkeinotoimintaan tai kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin, sillä kyseessä olevat alueet ovat jo nykyisin suojeltuja ja Metsähallituksen hallinnoimia.

Esityksessä selkeytetään viranomaisten välistä toimivallanjakoa sekä rauhoitussäännöksistä poikkeamista koskevaa lupakäytäntöä siirtämällä toimivalta Metsähallitukselle. Tämä osaltaan parantaa sääntelyn selkeyttä ja ennakoitavuutta myös alueellisesta näkökulmasta.

Edellä esitetyin perustein Kuhmon kaupunginhallituksella ei ole huomautettavaa hallituksen esityksen luonnoksesta.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.